Apostrofació, contraccions i guionet

1 Apostrofació de l'article

El i **la** s'apostrofen davant de vocal o h: *l'home*, *l'aigua*, *l'escola*. Però **la** no s'apostrofa en aquests casos:

- Davant de *i* o *u* àtones (amb h o sense): *la universitat*, *la història*, *la humitat*. En canvi, si són tòniques, sí: *l'illa*, *l'última*.
- Davant del prefix negatiu *a-*: *la anormalitat*, *la asimetria*.
- Davant del nom de les lletres i de les hores: *la e*, *la una*.

Ni **el** ni **la** s'apostrofen davant de *i* o *u* que fan de consonant: *el iogurt*, *la iaia*, *el whisky*.

De s'apostrofa davant de vocal o h, seguint les mateixes excepcions de la i i la u consonàntiques: *d'aigua*, *d'història*, però *de iogurt*.

2 Contraccions

PREPOSICIÓ + ARTICLE	RESULTAT
a + el, a + els	al, als
de + el, de + els	del, dels
per + el, per + els	pel, pels
per a + el, per a + els	per al, per als
ca + el, ca + en	cal, can

No hi ha contracció si l'article està apostrofat: *a l'home*, *de l'avi*, *per l'estiu*.

3 El guionet

- **Pronoms darrere del verb**: *digue-li*, *dona-m'ho*, *porta-l'hi*.
- **Numerals**: entre desenes i unitats, i entre unitats i centenes: *vint-i-dos*, *trenta-cinc*, *dues-centes*.
- **Alguns compostos**: *penja-robes*, *nord-est*, *xino-xano*. La majoria, però, van junts: *paraigua*, *gratacel*.

! Trampes habituals

× *La universitat* i *la història* no s'apostrofen, però *l'illa* i *l'única* sí.

× *Dos-cents* i *dues-centes* porten guionet; *cent* i *mil* no hi van units: *mil cinc-cents*.

× *Per al* no és cap error: és la contracció de *per a + el*.

Practica-ho

Omple els buits. Les solucions són al final.

1 Estudia a _____ universitat.

○ el ○ l' ○ la

2 Hem visitat _____ illa de Menorca.

○ el ○ l' ○ la

3 M'apassiona _____ història de Catalunya.

○ el ○ l' ○ la

4 Vaig obrir _____ iogurt de maduixa.

○ el ○ l' ○ lo

5 Ens veiem a _____ una del migdia.

○ l' ○ la ○ les

6 Han venut la casa _____ avi.

○ de el ○ de l' ○ del

7 Tenia _____ anys quan va començar.

○ vint i dos ○ vint-i-dos ○ vintidos

8 Aquest regal és _____ nen petit.

○ pel ○ per al ○ per el

Les meves notes

Solucions

1. **la**. «La» no s'apostrofa davant de u àtona.
2. **l'**. Davant de i tònica, sí que s'apostrofa.
3. **la**. Davant de i àtona (encara que hi hagi h), «la» no s'apostrofa.
4. **el**. La i de «iogurt» fa de consonant: no s'apostrofa.
5. **la**. Davant de les hores, «la» no s'apostrofa.
6. **de l'**. No hi ha contracció davant d'article apostrofat: «de l'avi».
7. **vint-i-dos**. Entre desenes i unitats, guionet: «vint-i-dos».
8. **per al**. Destinatari (per a) + el = «per al».